

Govor dekana prof. dr. sc. Vedrana Bilasa u povodu Dana FER-a, 25. 11. 2022.

Poštovane uzvanice i uzvanici, poštovane kolegice i kolege, dragi studenti, dragi prijatelji, obraćam vam se na početku dekanskog mandata u kojem nas očekuju ozbiljni izazovi. Možda je težina vremena pred nama i razlog da sam dobio podršku Fakultetskog vijeća za viziju koju ću vam predstaviti. Kao inženjeri, nalazimo i nudimo rješenja.

Ovo je 103. godina nastave elektrotehnike na Sveučilištu u Zagrebu, 66. godina nastave na samostalnom Fakultetu.

Što je FER i kako ga hrvatska javnost doživljava?

FER je najveće obrazovno, istraživačko i inovacijsko središte u području tehničkih znanosti u Hrvatskoj. FER uživa izniman ugled u Hrvatskoj i ima status prestižne ustanove u svakom pogledu. To je rezultat doprinosa u obrazovanju izvrsnih inženjera i doktora znanosti, istraživačkih i inovacijskih projekata u suradnji s hrvatskim poduzećima, ali i visokih stručnih i etičkih kriterija u društvenom djelovanju. FER u svojim studentima i zaposlenicima ima sjajan intelektualni i radni potencijal kojim može i hoće voditi Hrvatsku naprijed i snažno utjecati na njen razvoj. Za ostvarenje toga potencijala potrebna nam je podrška u unapređenju infrastrukture FER-a. FER treba osuvremeniti i proširiti svoje prostorne kapacitete.

Kako FER osigurava talente hrvatskoj industriji?

Kao i uvijek u dugoj tradiciji FER-a, naši studenti su na prvom mjestu. Sada ih je 4000 na svim razinama studija. Studij na FER-u biraju izvrsni hrvatski maturanti. Od 650 brućaša, 500 ih je među 1000 najboljih na ispitu više razine matematike i fizike na državnoj maturi. Rijetki su fakulteti poput FER-a koji bi mogli upisati dvostruko veći broj izvrsnih studenata. Toliko ih, naime, odabire FER kao prvi izbor za upis. Da bismo i još nekima od njih dali priliku da studiraju na FER-u trebamo i prostorno proširenje.

Većina naših studenata dolazi iz gimnazija, ali mnogi i iz tehničkih škola. Potičemo suradnju sa srednjim školama i popularizaciju znanosti i struke. Želimo učenike upoznati s načinom rada na fakultetu kroz zajedničke projekte. Za uspjeh na FER-u bitne su radne navike, predznanje, bez obzira po kojem školskom programu i u kojoj školi je stečeno, i visoka motivacija. Poručujem učenicima, potrudite se i budite među 650 najboljih koji dolaze na FER.

FER nudi vrhunsku izobrazbu koja našim magistrima elektrotehnike, informacijsko-komunikacijske tehnologije i računarstva otvara vrata najprestižnijih svjetskih kompanija. Velika potražnja na tržištu rada utjecala je i na ponudu dobro plaćenih poslova studentima. Zalažemo se za očuvanje kvalitete studiranja, da studenti razvijaju svoje pune potencijale

na fakultetu, i za etički odnos poslodavaca prema angažmanu studenata. Kvalitetnim programom i dobrom organizacijom pomažemo studentima da uspješno završe studij. Snažno se trudimo da ostanu u Hrvatskoj, pokrenu svoje poduzeće ili se pridruže nekom od hrvatskih poduzeća. Preduvjeti za ostanak su visoki profesionalni izazovi i dobri životni uvjeti. Za stvaranje takvog okruženja trebamo širu podršku.

Članstvom u Europskoj uniji ušli smo u globalnu utakmicu za zadržavanje i privlačenje talenata. Ubrzano postajemo zemlja kojoj su potrebni i u koju dolaze strani radnici i stručnjaci. FER već provodi studentske programe na engleskom jeziku. Surađujemo s hrvatskim tehnološkim poduzećima na promociji tih studija. Zalažemo se za uvođenje stipendija stranim studentima i cjelovit pristup predstavljanju hrvatskih sveučilišta u inozemstvu.

Radimo na iskoracima u programima cjeloživotnog obrazovanja. Uz postojeće poslijediplomske specijalističke studije, planiramo pokrenuti kratke programe usavršavanja kao i ciljane programe obrazovanja u suradnji s partnerima iz domaće industrije i inozemstva.

Kakva je FER-ova projektna aktivnost i međunarodna povezanost?

FER danas ima 694 zaposlenika, od toga 266 s doktoratom znanosti, 203 nastavnika, 359 suradnika, 132 zaposlenika u pratećim službama. Na FER-u su aktivna 223 istraživačka, razvojna i inovacijska projekta ukupne vrijednosti preko 30 milijuna EUR. Većina je financirana iz europskih fondova, od čega 18 projekata iz programa Obzor 2020 i Obzor Europa. Surađujemo s CERN-om, imamo projekte Europske svemirske agencije i Europskog obrambenog fonda. FER je integriran u europski istraživački prostor, zapošljavamo doktorande, istraživače i nastavnike iz inozemstva i u tome se natječemo s najboljima. Da bismo u tome bili uspješniji i konkurentni trebamo regulatorni okvir koji prepoznaje projektno zapošljavanje u znanosti i omogućuje atraktivne razine plaća. Ne možemo očekivati zapošljavanje vrhunskih stranih istraživača ili profesora na plaće propisane uredbom o koeficijentima. Žao nam je da naši prijedlozi u tom smjeru nisu uključeni u novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti.

Suradnja s hrvatskom industrijom je dio našega poslanja. Može se mjeriti velikim brojem zajedničkih projekata. Primjerice, u ovoj godini je bilo aktivno preko 60 projekata iz programa IRI. Otvaramo nove inicijative poput zajedničkih laboratorija u prostorima Fakulteta. Zajedno prepoznajemo potrebe za novim znanjima i ugrađujemo ih u nastavni program. Hrvatski tehnološki startupovi mogli su se održati i izrasti u jednoroge zahvaljujući talentima koji su znanja stekli na ovom fakultetu. Vodeće inozemne kompanije u stalnom su kontaktu s nama i pokrećemo zajedničke projekte.

Kako ćemo obnoviti i proširiti FER-ove prostore?

Sve navedene aktivnosti odvijaju se u našim prostorima u Unskoj 3 koji su većinom izgrađeni početkom davnih 60-tih godina i prošireni novom zgradom 1989. godine kada je Fakultet imao 300tinjak zaposlenika uz puno manje projekata i aktivnosti.

Kao i na brojnim fakultetima i akademijama Sveučilišta u Zagrebu, na FER-u je u tijeku projekt cjelovite obnove nakon potresa u okviru kojega će se provesti konstrukcijska i energetska obnova naših zgrada. Početak građevinskih radova očekujemo do jeseni iduće godine. Pripremamo se za djelomično iseljavanje u zamjenske prostore i pažljivo planiramo kako bismo očuvali kvalitetu nastave i istraživanja tijekom sljedećih nekoliko godina.

Da bismo ostvarili FER-ov potencijal za tehnološki i društveni razvoj Hrvatske, nužno je da se paralelno s obnovom prostori Fakulteta na ovoj lokaciji prošire, za što postoje preduvjeti. Trebamo dodatnu infrastrukturu da bismo u srednjem roku zadržali zamah istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti i nesmetan razvoj. Vidljiv primjerice kroz projekte širenja iz programa Obzor Europa u okviru kojih su formirane nove istraživačke skupine pod vodstvom profesora iz inozemstva. Ostvarenje vizije FER-a kao poželjnog mjesta za vrhunsko obrazovanje, istraživanje, i pokretanje novih tehnoloških poduzeća moguće je jedino uz stimulativno i podupiruće okruženje. Računamo da zaslužujemo mjesto među infrastrukturnim projektima koji će dobiti financiranje iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti. A za to se kvalificiramo jer imamo profesore među 2% najcitiranijih na svijetu u području umjetne inteligencije, energetike i elektromehaničke pretvorbe. Naši mladi istraživači i studenti osvajaju nagrade na prestižnim međunarodnim natjecanjima. Bez FER-a nema razvoja STEM obrazovanja, rasta hrvatskih tehnoloških poduzeća u sektoru informacijsko-komunikacijske tehnologije, niti digitalne transformacije.

Spremni smo i za iskorake na koje naše Sveučilište, Zagreb i Hrvatska već dugo čekaju. Pravi tehnološki inovacijski kampus na Borongaju, mjesto na kojem su okupljena hrvatska tehnološka poduzeća i partneri iz inozemstva, FER i drugi tehnički fakulteti, studentski i istraživački startupovi. FER je koordinator projekta Europskog digitalnog inovacijskog središta za digitalnu transformaciju CROBOHUB++, kojim snažno podupire poduzeća, posebice mala i srednja, te javni sektor u digitalnoj transformaciji, i koji može odmah integrirati u okruženje tehnološkog kampusa.

Bit ćemo jak i pouzdan partner novoj upravi Sveučilišta u Zagrebu u provedbi inicijative kampusa Borongaj. Nastavit ćemo izvrsnu suradnju s fakultetima iz tehničkog područja i prirodoslovlja, kao i pokretanje interdisciplinarnih projekata u obrazovanju i istraživanju s fakultetima iz društvenog i humanističkog područja i umjetničkim akademijama. Kao vodeća institucija po broju projekata i s izvrsnom organizacijom, uvijek i rado ćemo prenositi naša iskustva i znanja drugim sastavnicama i surađivati s upravom Sveučilišta.

Iznio sam puno podataka koje, naravno, niste zapamtili. Ali, vjerujem da prepoznajete da smo zaista dobri. Sportskim rječnikom, postavili smo visoke standarde, igramo ligu prvaka i želimo potvrdu te kvalitete vidjeti na međunarodnim rang ljestvicama. Želimo izvrsnost i budućnost koju živimo i osjećamo na FER-u prenijeti na cijelu Hrvatsku. Kao predvodnici, često ispred svoga vremena, koji put možemo kritizirati. Ali istodobno ćemo kao inženjeri uvijek ponuditi realna rješenja. Uvijek ćemo biti spremni pomoći, surađivati i dijeliti znanje i iskustvo. Želimo uspjeti zajedno, a ne usprkos.

Kada se okupimo iduće godine u ovo vrijeme, na FER-u će biti radovi na obnovi i proširenju, uz zadovoljne i uspješne studente, nastavnike i sve zaposlenike. Naši

pokazatelji uspješnosti u usporedbi sa sličnim europskim sveučilištima ostat će visoki unatoč izazovima obnove i potrebe za dodatnom infrastrukturom potrebnom kako bi pratila FER-ov razvoj. Više naših istraživača prijavilo je i dobilo međunarodne projekte; više stranih studenata, istraživača i profesora radi na FER-u.

Naši prioriteti u čijoj provedbi trebamo suradnju i potporu države su – žurna obnova, proširenje infrastrukture i iskorak u novi inovacijski kampus, te mjesto među najboljim fakultetima ove vrste na svijetu za što nam je, između ostalog, potrebna i jaka hrvatska industrija.

Naši ciljevi u internacionalizaciji, podučavanju, istraživanju i profesionalnom radu su visoko postavljeni. Našim vrijednostima, radom i odnosom činimo FER svjetlom naše profesije, poslovne zajednice i cijeloga društva. Cijela FER-ova obitelj studenata, zaposlenika, i svih koji su stekli obrazovanje na FER-u je snaga koja pokreće i unapređuje Hrvatsku! Pozivam vas na potporu i suradnju da taj potencijal u cijelosti ostvarimo zajedno. Hrvatska treba FER, ali i FER treba Hrvatsku!

Svako dobro. Živjeli!